

Godt år i Gryjs og Lindbjerg sogne 1940-1948.

Dette er en beretning om vort gode år i Gryjs og Lindbjerg sogne i årene 1940-1948. Min kære mand, Arnold Viggo Kravvad er født 17-2-1912 og 4-10-1990 måtte vi med dyb sorg tage afsked med ham. Det bliver derfor mig, der skriver dette minde om de gode år og de mange gode venner, vi fik i disse to sogne.

Den første december tog Provst Juhl sin afsked, og tid af 40 Ansigere fik vi den store glæde, at det blev min Mand, der fik embedet, og indvæntsen kom 14 marts 1940. Vi skulle så flytte til Gryjs præstegård midt i April måned. Men det blev det en hurtig indrykning. 9 April 1940 blev en skæbnedag for Danmark. Tyskerne overtrådte den danske grænse om morgenen ved Kruså kl. 4¹⁵ og indledte dermed besættelsen af Danmark og Norge. Trods dybste varstev i ryggen ops til den 9 April modtog den danske regering at mobilisere hæren, derud var der fri bane, også til Norge. Vi boede i "Røse" i Gryjsdalen og hørte den denne tidlige morgen flyvemaskinerne over os. Samtidig blev der sendt flyveblade ned over hele Danmark. "Opnær" stod der, et slendigt dansk sprog, hvori den danske befolkning og de danske soldater blev orienteret om, at modstand vil være uden nytte og blive brudt med alle magtmidler. Vi græd, godt nok rasende herigen i Europa; men vi havde troet, at vi ville slippe. Denne smukke Onsdag og tiden, der fulgte, glemmer vi aldrig.

Samme for middag telefonerede Gryjs menighedsrådsformand, lærer Winkler: "I må skynde jer at flytte ind i præstegården, for tyskerne har i sinde at beslaglægge den til eget brug." Præstegården var jo nyislandsbygget, så det havde lige passeret dem. Vi måtte så i hast

han blev efter en flyktetog og så hurtigt begyndte at få ejendomme af sted til Grys.

Denne 9 april 1940 blev indledningen til 5 måneders år for Danmark; men det blev for os også indledningen til en præstetid i Grys og Lindbjerg sogne, og tydeligt var med det danske folk slået sådan sammen som i disse år. Det faldt mi for alvor, såvel i kirken som i vore menigheder. St. Dannevad blev indsat den 21 april 1940. Han talte over dagens evangelium: Johannes Evangelium, kap. 8. vers 28-36. og til sidst føjede han en stor tak til menighedsrådet og de kaldende myndigheder og håb om, at vi også i hverdagen må mødes i tillid og fælles tro, at al vor virken må være under Guds Velsignelse.

Det var især par sogne, der knævede sin præst. I Guds Tjeneste hver søndag, mange kirkelige handlinger, mange konfirmander, mange besøg hos gamle og syge. Stor udsættelse var uoversigtlig, og bilen blev jo på grund af besættelsen sat på blokken i garagen, så det blev til mange cykelture med små cykelbygler i al slags vej, og til med det pøse sig i en kuffet bag på cyklen, og på omklædning på fest-stedet.

Vi var jo altid lidt med, både i glæde og i sorg.

af kirkelige rubninger foruden grundtvigsk og andre mission også de gamle slækte fjerder og luthersk mission, de havde eget missionshus i Lindbjerg. I Grys en ungdomsforening skabt af lærer Winkler, og vi fik en lignende i gang i Lindbjerg. Det første møde i denne blev holdt 3 april 1941. I begge disse foreninger samledes vi oftest i kirke og alder i flok. Altid fælles hus, foredragskalden kom, brods mærkeløgning og dårlige transportmidler, og vi sang, så, som vi siger, at laget løftede sig. Måske var krigsårene også skyld i, at vi strengte til at mødes, et fællesskab, som vi også mærkede ved vore årlige sommermøder i præstegårdens have. Noget gange omkring 200 mennesker, vi lånte borde og bænke i samlingshuset, folk havde

selv brød med, og så lærte vi vores bæringskaffe så godt, som det lod sig
 gøre. Hvor var de mennesker i de to sogne bryllups med deres præstpar.
 "De stærke fyde" var jo brændte af deres tro og stegt traditioner. De skulle
 have deres børn døbt i kirken den første søndag, efter at det blev født.
 Under den hårde vinter 1941-42 var der en søndag = 20° kyllige meget sne,
 og lærer Hanssen, Lindbjerg skole (han var kirkesanger) tilfældigvis, at
 der sikkert ikke ville komme nogen i kirke, så han bad måske nok
 kuller blive hjemme. "Jo," sagde min mand: "en af menigheden fra
 de stærke fyde skal have deres børn døbt, så de kommer." Selv-
 følgelig kom de i hand med den lille få dage gamle søn eller datter
 pakket godt ind. Om vinteren med sne var cyklen ikke særlig
 velegnet til transport, men så var de gode mennesker der igen,
 Jens Mikkelsen og Sørensen skiftede til at køre min mand
 til kirke i hand med 2 kister for. Det var også besværligt med
 den præstekjole klækket på bagagerererne på cyklen; men endnu et
 eksempel på, hvor gode, folk var ved os: Lindbjerg menighedsråd
 sendte 2 af sine medlemmer over til min mand og medbragte
 penge til en præstekjole, som så kunne blive hængende i Lind-
 bjerg kirke og ligger penge til en ny cykel. Det var meget be-
 tænksom, så var der kun Gys kirke, han skulle have købt med til.
 Cykledæk var også et problem i disse år; men min mand mang-
 lede aldrig det, for købmand Rasmussen i Vester Grøn skov har-
 de altid gømt cykledæk til side til deres præst. Der var også brug
 for dem. Min mand var flere gange vacation præst i Gster Smide kirke.
 Når gamle pastor Erikson havde overskåret julehelligdagene var han
 kørt det, så måtte min mand hede det i januar måned, det var
 ikke nogen rar måned at cykle så langt i et slags vj. En gang
 måtte han køre både cykel og præstekjole det meste af vj.
 Vi må stadig huske, det er besværlig årerne, og at der var hårde

Vindru. Den stungste i 41-42. med de 22 frostgrader frøs vandet i Sule Gys by. Gårdene måtte hente vand på Utkyøer Myseri, både det falk selv og det kvælbureauet. Det år kørte vandet først op den 3. maj.

Ends disse stunge vinde og ingen biltrafik medde der en forrest mening i vor kirke. Gode medarbejdere havde min mand. I Lindbjerg: Herr Hansen, kirkesanger, frk. Barslev, organist og grav og ringes Nibel. I Gys: Herr Winthor, kirkesanger, Herr Storgård-Petersen, organist og Peter Sørensen, ringe og grav. I de to sogne var der 4 hovedskoler og 4 forskoler, præsten var formand for skolekommissionen, så der skulle sættes tid af hvert forår til eksamen, men det skabte en god kontakt med lærere og børn.

Vi havde også i præstegården mange dejlige sangaftener. Det var mund til mund metode, der bragte bid om at møde kl. 19³⁰ i præstegården med højskolesangbogen i lommen, og brods mælkloving, varme med brunkød og kaviar, raktionering af sukker, mel, olie, kaffe, smør, margarine, (det var ens for os alle, så bagværket var simpelt og erstattningskaffen ringe) kunne vi mødes og i fællesskab tale og synge og drikke øl, hvad der skete omkring os og ide i den store verden. Det kunne drække ind til midnat. Disse gode aftener, men når så min mand foreslog, at vi skulle synge: „Først sliger salen op“, var folk klar over, at der var opbrud. Små lykkelige og kvide arm-bind hørte med det ide-pakledningen. Jeg var, hvad arm-bind angår, meget vakkert, jeg havde af fru Winthors far fået hans læse skrive mancherter, som jo ellers var til festbrug, og de sad fladt på min overarm. Sammenhold var det vigtigste i disse år.

Lidt personligt må også med sig. Kød og fisk var jo også rationeret, min gårdmændene slagtede jo selv, så der gik mangen en god steg til præstegården og med lærde mange også selv, jeg havde kun så lidt at bytte med, men vi havde røde blomster og vindruer, som

Jeg så kærrede i den store kongefieravn, og af de to "spise-varer" kunne jeg så give en pose. Vi havde 5 biskaber, (aarstaget efter Paven & jule) og Martin Büch var min mands rådgiver, det var meget helt nyt for ham at holde bier. Men så kunne vi jo også glade nogen med et glas honning. (Bisablene fik en ration sukker til bier hvert år.)

Det med bierne kunne dog give problemer, en lørdag blev min mand smittet af bierne, så han så forfærdelig ud, det ene øje var helt lukket, og halven så dyk, at præstebureauet om søndagen ikke kunne nå rundt, jeg måtte sætte en stor sikkerhedsnål i løje. Det afstedkom stor morskab i menigheden. Flu sagde: "Vi stude slet ikke se op på Lannad i dag, for så var vi kommet til at se, hvor så han dog lid; men vi vidste nok, hvad grunden var."

Der havde jo i alder tid været avlsbrug til Gyps præstegård, sen af de bedste i provstiet; men det var solgt fra for længe. Jeg tror, det var til Jens Mikkelsen's far. Det var dog stadig sådan, at præsten skulle få pr. år 400 l malt og 2 tes mæg til godsus. Det fik vi også fra Jens Mikkelsen, og min mand fik også fra Harriet 2 gåse og, som hvert år gav resultat i 2 gæs, så var der en del jule og en del nytår.

Til præstegården hørte også en stor røde i næstuden af "Højgård", og det dre der blev skaret, dykt i høj grad med det brændes is for brugt.

En dag stod Jens Mikkelsen hos os sammen med en tysker, (Tyskerne havde taget forsamlingshuset det indvar dering) og da Jens Mikkelsen ikke forstod det tysk, kom han over til os med ham, vi havde, ligesom ved mabaen melop fåit voru dre høm, og det lå i gården, tyndigt for alle, og det var melop det dre, der var tyskerens erinde. Han sagde meget byclunde til min mand og Jens Mikkelsen, at de skulle bringe alt det dre til forsamlingshuset, det skulle de bruge at fejre med. Men der dog tyskeren fejlt. Min mand galle perfekt tysk og sagde til ham i besæmt toner, at det var der ikke tale om, det dre

tilhørte os som brandet til kontor, kongjæmandskæbe og privat bolig, så vi havde intet at undvære, hverken hos os eller hos Jens Mikkelson. Det forlod han og gik. Jeg fik vist ikke fortalt, at tyskerne den 9 april 1940 ikke fik prædigerne, men så gik de til skolen, og lærer Winther lod dem forstå, at det var udelukket, de gik så i kirksom og indrullede sig i uddelerens kontor, og så senere i forsamlingshuset. Tøllers mærkede vi ikke så meget i sognene til tyskerne. Vi fulgte engelsk radio hver aften kl. 9. Jeg illegalt blede til videre fordeling, jeg var også, der var folk, der modtog våben fra engelske flyvere et bestemt sted mellem Høllum og Gys. Modstandsgrupperne gav sig jo ikke til kende, men sabotage hørte vi om. Nød og bløddighed prægede de krigstængede lande. Den frygtelige forkydelse mod de tyske jøder er vel nok den skæreste skampet på den tyske fjære, jeg vil aldrig skrive hans navn med min blyant.

Den politiske situation i Danmark i disse år ville fylde mange sider her, så jeg nævner kun hovedpunkterne.

1 juni 1939 blev Foku-angrebspapirerne vedtaget i folketinget med 115 stemmer mod 5.

9 april 1940. Besættelsen.

12 april 1940. Kong Christian d. 10. gav opdraget sin Margueridetur gennem København.

10 maj 1940. Mærklægning på byder mellem kl. 21-4,30.

10 januar 1941. Christmas Møller udbæder af folketinget, flygtes til England.

3 maj 1942. Statsminister Th. Stauning dør. V. Büchel bliver ny Statsminister.

8 september 1942. 1000 medlemmer af Frihærs Danmark på orlov. "Fry"

10 august 1943. Danmarks første faldstrøjtje.

1 oktober 1943. Tyske nazier mod danske jøder.

3 oktober 1943. I kirken oplæses proklama mod jøder forfaldelsen.

4 januar 1944. Fry Munk myrdes. (Næret og oppe over det gamle land.)

19 september 1944. Tyskerne arresterer 1700 danske politifolk ^{der} sendes til Tyskland.

4 maj 1945. Kl. 20,34 oplæses Johannes G. Lemmings i BBC studiet i London: Faldmarskal Montgomery har meddelt, at alle fjendtlige styrker i Danmark har kapitulert.

Denne 4. maj aften i 1945 må man selv have oplevet, for ret at forstå den uimådelige glæde, der gennemstrømmede os. Min kære mand hørte det i den engelske radioavis, og han gik straks ind, skønt klokken var næsten 21, og hyste Dannebrog i Kays præstegård, og i løbet af en halv time var vores hjem fuld af nabuer og venner, vi grød af glæde, vi omfavnede hinanden, ja, ingen af os vidste vel næppe, hvordan vi skulle udtrykke os. Det var en fredag aften, det skete. Jens Michael Mikkelson gik ind i masken og pløjede, det var forår, og jorden skulle være klar, da ser han, at flaget gik til top i præstegården. "Å må hjem," sagde han til sig selv, "du må være skib magt." Ja, det blev en festaften, vi sang, vi lo, vi grød. Vi drak al den ursvævningskaffe, vi havde, og spiste, hvad der var i kølesk, jeg kan slet ikke huske, hvordan det smagte; men jeg tror nok, nabuerne kunne, hvad de havde. Glæden over freden overskyggede alt andet.

Den 5. maj gik flagene til top over hele Danmark og arveralt samlede folk, og frihedskæmpene viste sig med deres armbind på.

Om søndagen d. 6. maj var der Gudsordsgjenstande i alle kirker. Min mand prædikede i Gøster-Lunde kl. 8. I Kays kl. 10 og i Lindsbjerg kl. 14.

Jeg har taget min mands prædiken med her, det var i disse dage en glæde, ja, næsten en højtid over dagene, og dog må vi aldrig glemme dem, der satte liv og helbred til for Danmark. I den forbindelse kan jeg ikke lade være at nævne min far, Anders Gieresen, Viborg, han skrev:

Guds fred med eder, som livet gav,
for Danmarks ere I gik i døden.

Vi sænker jannu ved eders grav
og venter stille på morgenrøden,
om savnet her end skal gædes bort,
vi takke eder, det land er vort.

Så løstes Danmark af båndet her,
vi jubler for, hvad der os blev givet,

Det fælles virke vi sammen har

Det nye møder med Gud for livet.

I stilhed mindes de dybe sår.

Vi vandrer frem imod lys og bår.

Det var lidt om samfund og fællesskab i disse 5 år i Gays og Søndbjerg sogne. Trofastheden mod de to kirker sættes årerst. Menighedsrønnen var trofast, sammen dulle vi sorg og glæde. Mange, mange gode venner, jeg kunne skrive mange sider om dem og om mange morsomme tilfælde; men efter befrielsen fik vi en lille berøring, så var det lettere for os at komme rundt. April 1947 døde vor konge, Christian d. 10, hvilket også prægede gudstjenesten søndagen efter. Min mand var forvundet at være en god kristen også nationalt sindet, så det mærkede også på hans prædikener.

Men så i december 1947 blev embedet ved Trinitatis kirke i Fredericia ledigt, og min mand søgte det. Han blev udnævnt 20 december 1947, og så måtte vi tage afsked med vores kære menighed. Søndag d. 4 januar 1948 holdt min mand sin afskedsprædiken i Gays og Søndbjerg kirke. Begge kirker var fyldt til sidste plads, og blomster og lys smykkede kirkerummet. Vemodigt var det, 8 gode år. Min mand holdt sin prædiken ud fra dagens tekst i Markus evangeliet: „Lad de små børn komme til mig.“ Han talte, som så mange gange før, om at Guds rige er en nådegave, som vi får uforstået og uforjent, og han sluttede sin tale, stærkt berørt, med en stor tak til menighed, menighedsråd og medarbejdere ved kirken i disse 8 år og bad om ordsælvenhed for, hvad der var forsømt, og for hvad han ikke havde formået i sin forkyndelse.

Afskedsaften i Gays d. 8 og i Søndbjerg d. 9. Mange mennesker og mange taler. (Vi fik et blomstermaleri fra Søndbjerg og et sølvfad og et bøger fra Gays.) Vi sang til slut: „Det er så yndeligt at følges ad, hvor langt vgen er på det fjern.“ Men vi var mange, der de to aften, færdede en bår.

Januar 1993. Gunda Damvad.

Takkegudstjenesten den 6. Maj.

Menigheden er en Del af det danske Folk! Hvad der times det danske Folk, times ogsaa Menigheden! Det gælder ondt som godt! Da vor tyske Nabo den 9. April for godt 5 Aar siden i sin Overmagt væltede ind over vore Grænser og besatte vort Land, og lidt efter lidt gik videre og videre i sin Behandling af vort Folk, da oprandt der en saa mørk Tid for os, at vi vil have vanskeligt ved at finde Sidestykke hertil i vor Historie; det var ikke alene vor Selvstændighed, vor lovlige Regering og Øvrighed, vor Frihed til at tale og sige vor oprigtige Mening, som blev os berøvet, nej, det var for manges vedkommende tillige Livsglæden, saa det, der holdt Livsmod og Livsvilje oppe, kun var et Haab om, at Mørket skulde spredes engang, ja, maatte spredes og give Plads for Lyset igen, for Retfærdigheden maatte sejre. Det var en ond Tid for det danske Folk, og dermed ogsaa for den danske Menighed! Menigheden led under Landets og Folkets Kaar, og den holdtes ogsaa oppe af Haabet om, at Retfærdigheden maatte sejre og Uretten knuses, hvor mægtige Lens Udøvere end i Tiden var; men Menigheden knyttede dette Haab til Menighedens Herre, og gjorde det næsten Søndag efter Søndag, naar den var samlet til sine Gudstjenester. Søndag efter Søndag har vi med hinanden bedt for vort Folk, vort Land og vor Konge, og mange er de Gange, hvor vore Gudstjenester har sluttet med, at vi sang Salmen: "Mægtigste Kriste" --- og uforglemmeligt for mig vil det blive, med hvilken Styrke, ja, Inderlighed og Hjertens Grebthed denne Salme blev sunget af Menigheden i disse Aar, og navnlig det sidste Vers: "Fred udi Kirken vi af dig begære, Fred udi Landet du os og beskære, Fred udi Hjertet du for alting give! Hos os du blive!" Det var som saa jeg bag Ordene den bedende Menighed, i Bøn til den Herre, som har al Magten i Himlen og paa Jorden, og som i Kraft heraf var i Stand til at gribe ind og hjælpe, skænke Freden baade i Kirke, Land og Hjerte, saa en Menighed, der trofast holdt ud i Bøn om det samme i fem Aar igennem og biede paa Bønhørelsen, fordi den ogsaa vidste, at "Guds Erinde gaar hver en Storm, om den er nok saa vild, Og i hvor gal den bryder løs, Ham tjener dog hver Ild" - "Og naar al Verden kaster Lod Om Ære, Liv og Gods, Udfaldet staar dog i Guds Haand, hans Engle staa derhos". Netop dette, at "Udfaldet staar dog i Guds Haand" gav Menigheden Styrke til at staa disse onde 5 Aar igennem sammen med hele det danske Folk! Og gjorde den til en bedende Menighed! Nu er det, som vi bad om, gaaet i Opfyldelse: vi er atter et frit Land og et frit Folk og Gud skærmede vort Land mod Ødelæggelsens Vederstyggelighed!

Ogsaa denne lykkelige Oplevelse har Menigheden fælles med hele det danske Folk! Jubel og Begejstring har fyldt alle Danskes Sind, siden det herlige Budskab Fredag Aften sendte Flagene til Tops i Dagens sidste Timer ud over det ganske Land. I vor frie Radio og i vor frie Presse er der givet Udtryk for det danske Folks Tak til de allierede Stormagter for Befrielsen, og den Tak er mere end velfortjent, og den deles af hver eneste Dansk.

Tak skal der siges for denne Lykke for Land og Folk, Tak til mange Sider, ogsaa til de nodige, danske Mænd, som uforfærdet midt i Overmagten satte Livet ind for Danmarks Sag, men Tak skal der ikke mindst fra Menigheden lyde til Gud, som har hørt vore Bønner og beskyrmet os, thi for Menigheden er det en urokkelig Sandhed, at "Udfaldet staar dog i Guds Haand", og naar Udfaldet saa er faldet saa lykkeligt ud for os, saa skylder vi Gud Tak, inderlig og dyb Tak for hans Naade imod os. Derfor skal vi synge ikke mindre end 2 Lovsange til Gud ved denne Takkegudstjeneste som Udtryk for den Taknemlighed, vi i den danske Menighed føler overfor vor Gud. Tak, vor Gud! for Styrkelsen i de onde Dage! og Tak, vor Gud! for Frelsen fra de onde Dage! Tak, fordi vi netop i disse Dage synes at have faaet Stadfastelse paa den Forjættelse, som mødte os i Dagens Evangelium: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, hvad som helst I beder Faderen om, skal han give eder i mit Navn!" Og Tak, fordi det ogsaa i Dag lyder til os: "Bed, og I skal faa, for at eders Glæde maa blive fuldkommen!"

For -kære Venner - vi er glæde, ja, overstrømmende glæde, men vi er ikke fuldkomment glæde,; vor Glæde er ikke den fuldkomne Glæde. Vi er stillede som den, der lige er undsluppet én Fare, men ser sig stillet overfor en ny, omend meget mindre! Dybt under vor Glæde ligger Bekymringerne i hvert Fald hos dem, der tænker over Situationen! Foran det danske Folk ligger Fremtidens store Opgaver med Hensyn til at oprette, hvad Krigsaarene

slog i Stykker, og hvordan skal vi faa Kraft til at løse dem? Det kan vi kun, dersom vi staar sammen, og vi i Enighed beder Menighedens Herre give os Visdoms og Forstands Aand, beder ham give os sin Aand, saa vi uden snævre, egoistiske Parti- eller Klassehensyn stræber efter i Kærlighedens og Retfærdighedens Navn at bygge det nye Danmark op. Det er da Vej, vi skal gaa, det er den, som vort Evangeliums Ord peger paa for Menigheden i Dag: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, hvad som helst I beder Faderen om, skal han give eder i mit Navn." "Bed, og I skal faa, for at eders Glæde maa blive fuldkommen".

Lad os da lytte til denne Formaning til Bøn og rette os derefter! Og lad os ikke som saa ofte desværre lade Bønnen forstumme, naar vi er hjulpet ud af vor Nød! Der er jo Mennesker, som først lader sig formaa til at bede til Gud, til at folde de stive Fingre og bøje de stive Knæ, af den dybeste Nød -- og som saa -hjulpet af Gud - lever videre i dybeste Utaknemlighed og glemmer den Velsignelse, som hentedes igennem Bønnen, og som altid kan hentes herigennem! Nu har Menigheden fem Aar igennem, drevet af dens og dets Folks Nød, bedt til Gud om Udfrielse og Beskærmelse, og nu har den oplevet begge Dele som en Bønhørelse fra Gud, og paa dens første Søndag lyder det saa til den: "Bed, og I skal faa, for at eders Glæde maa blive fuldkommen", lyder næsten som en Advarsel imod at slappe af i vor Bøn, imod at vise Utaknemlighedens Glemsomhed overfor den Gud, som saa naadt har udfriet og beskærmet os. Nej, lyder det med Jesu, vor Herres og Frelseres egne Ord "bed, og I skulde faa, for at eders Glæde maa blive fuldkommen", bliv ved med at bede, og føjer jeg til: begynd med en Bøn, som siger Gud, vor himmelske Fader Tak for hans Aarlevagt; gør det, du Familiefader, som er saa lykkelig at have alle dine Kære i Behold omkring dig, og giv din Tak Inderlighedens Dybde ved at tænke paa, hvor mange der i disse Krigsaar har mistet baade én og to, ja, flere! Og gør det, I Børn og unge, som har jeres Forældre og Hjem i Behold at ty til! Ja, det bliver Hovedparten af os Danske, en saadan Opfordring kommer til at gælde; saadan har Gud holdt sin Haand over os! Lad de da ikke skorte paa vore Bønners inderlige Tak! Men lad saa den Bønnens Forbindelse, som Krigens Nød har knyttet imellem os smaa, svagelige og afmægtige Mennesker og saa ham, der har al Magten i Himlen og paa Jorden, Jesus Kristus, vor Herre og Frelser, lad den aldrig blive afbrudt, for ogsaa i Fremtiden vil vi alle komme til at trænge til at styrkes af ham, støttes af ham og velsignes af ham! Det gælder os som Danske og det gælder os som Kristne, det gælder det danske Folk som det gælder den danske Menighed! Ja, det gælder maaske i særlig Grad Menigheden, om den skal naa til den fuldkomne Glæde. Den Glæde, som er lutret for den mindste Bekymring; den Glæde, som er en Glæde over Troen paa, at hvad der end forestaar os, af ondt eller godt, saa er vi i sikre Hænder, fordi vi er i hans Hænder, som har al Magten i Himlen og paa Jorden. Den Glæde faar vi kun ved gennem Bøn til Gud at faa den; "bed og I skal faa, for at eders Glæde maa blive fuldkommen." Bønnens Vej er Velsignelsens Vej; og Velsignelse trænger vi til alle Dage, Velsignelse af vore smaa Kræfter, vor svage Vilje og vor fattige Evne; derfor maa vi beædre Menigheden; derfor vil vi ogsaa i kommende Dage faa Brug for ofte med hinanden at synge Bønssalmen: "Mægtigste Kriste", med Bøn baade om at bevare os imod Fjendens Snare og om at føre Striden for os Børn saa svage og om at give os Fred udi Kirken, udi Landet og Fru di Hjertet.

Gud give da, at vort danske Folk i en dansk Menighed maa være en bedende Menighed og dermed en velsignet Menighed! Gud give os med Tak paa vore Læber at søge ham, Tak for den Udfrielse og Beskærmelse, som nu fylder vore Hjerter med jublende Glæde! Og Gud give os ogsaa, styrkede og velsignede under Bønnens stadige Forbindelse med ham, at søge ham med Tak for den endnu større Udfrielse fra og Beskærmelse imod Synden, vort Livs store Fjende. Da bliver vor Glæde fuldkommen!

A m e n !

Arnald Danvad,
Præst i Gårs og Sindbjerg sogne 1940-48.